

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъээт

Урысые Федерацием ошлэ-дэмышлэ йофхэмкля и Министерствэ ипашэу Владимир Пучковыр мы мафэхэм Адыгеим щылагъ. Республикэ ипподромым дэжэ ащ щыпэгъоклыгъэх Адыгэ Республикэм и Лышхъуэ Тхьаклушынэ Аслъан, АР-м и Премьер-министрэу Къумпыл Мурат, республикэм ипрокурорэу Василий Пословскэр, МЧС-м Адыгеимкля и Гъэорышлэлэ ипашэу Хьацыкы Султлан, министрэхэм я Кабинет хэтхэр, нэмыкхэри. Ошлэ-дэмышлэхэр кэмыхъунхэмкля ыкля дэгъэзыжыгъэнхэмкля пшэрылхэр Адыгеим зэрэцэгъацкэрэр, мы лъэныкъомкля кыулыкшлэхэм кыатэфэрэр зэшлуахыным зэрэфхъазырхэр пащэхэм ауплэеклугъ.

шлэн зэрэзэхашэрэм осэшлу афэшлыныр атефэ. Цыфхэр кэуэхумэгъэнхэм фэорышлэшт еклопаклэхэр республикэм щэгъэфедэх, пшэрылхэр зери-фэшлуашэу щэгъацкэлэх. Ащкля Адыгеим ипашэхэм, кыулыкшлэхэм инэу тафэраз.

АР-м и Лышхъуэ гушылэр зештэм, республикэм кэклогъэ федеральнэ министрэм шлуфэс гушылэхэмкля зыфигъэзагъ. УФ-м и МЧС-рэ Адыгеимрэ зегурылоныгъэ азыфагу илэу йоф зэрэздашэрэр кыыхигъэщыгъ.

— Мы кыулыкшум зищылэныгъэ гъогу езыпхыгъэу, непэ йоф зышлэхэрэр зэкля зисэнэхат хэшлыкышхо фызилэ цыфых. Адыгеим щылэ Гъэорышлэлэм илофшлэн зэрэзэхышэрэм шлуагъэу кытырэм илэс кэс хэхъо. Ар министрэм кыыхигъэщыгъ. Гъэхъагъэхэр

Владимир Пучковыр Адыгеим щылагъ

кызыщиун ыкля машлор кызыщыхуон ылэкышт лъэхъаным йофшлэн зэрэзэхашэцтыр, пшэрылхэр зэрагъэцкэлэцхэр кыалотагъ.

Тхьаклушынэ Аслъанрэ Владимир Пучковыр кыулыкшлэхэм яклэлагъэх, гушылэгъу афэхуэгъэх. Джащ фэдэу ошлэ-дэмышлагъэ зыхэлъ хуэгъэ-шлагъэ кызыхъукля Гъэорышлэлэм епхыгъэ агъэзеклорэ пунктым илофшлэн зехищэнымкля амалэу йэклэлэхэр зэрагъэлэгуэгъэх. Ащ автоматизированнэ йофшлэлэ чыплэхэр, аужырэ шапхэхэм адиштерэ электроннэ техникэр, радио ыкля спутник зепхыныгъэр, Интернетыр кыдыхэлэытагъэх.

— Адыгеим хэхъоныгъэхэр ешых, социальнэ ыкля экономическэ проектхэр щылэныгъэм щыпхыришхэзэ ылэкля лъэклэуатэ. Ащ кыдыхэлэытагъэу

цыфхэр кэуэхумэгъэнхэм, ошлэ-дэмышлагъэ кызыхъукля ар псынклэу дэгъэзыжыгъэнхэм тыналэ тедгъэтын фэе. йофыгъо шхъалэхэм ащыц машлор зыкымыштэным епхыгъэ йофтхъабзэхэр шлуагъэ кытэу зэхэцэгъэнхэр. Сыда плэмэ 2016-рэ илээс — машлор зыкымыштэным и Илээсэу дгъэнэфагъэ, — кылуагъ Владимир Пучковым кэзэрэу-гоигогъэхэм закыфигъазэзэ. — Адыгеим щылэ Гъэорышлэлэм иподразделениехэм, мыщ епхыгъэ комиссием йоф-

зэрэщылэхэр нафэ, ау тапэклэ тыналэ зытедгъэтын, зэшлотхын фэе йофыгъоу щылэри маклэп. Анахъ шхъалэу мыщ дэжым кызыхъэгъэщы сшлэигогор Тэхутэмкыбэ ыкля Мыекьопэ районхэм ащылэ кыулыкшум ягъэпытэн, ахэр зыщыкълэхэрэ техникэр, оборудованиер алэклэгъэхъэгъэныр, кыулыкшлэхэм ялчъагъэ хэгъэхъогъэныр ары. УФ-м и МЧС ипашэ илэпылэгъукля а пшэрылхэр гъэцэклэгъэхэ зэрэхуштым си-цыхъэ тель.

(Икляу х я 2-рэ н. ит).

УФ-м ошлэ-дэмышлэ йофхэмкля и Министерствэ и Гъэорышлэлэу Адыгеим щылэ иподразделениехэм непэ агъэфедэрэ техникэм икыгъэлэгуэгъон

ипподромым кышызэлэуахыгъ. Гъэорышлэлэм ипашэрэ кыулыкшлэхэмрэ хушхъафыкыгъэ оборудованиеу алэклэлыр кыагъэлэгуагъ, псыр

Гъэтхалэм и 10-р — Адыгэ Республикэм и Конституция и Маф

Адыгэ Республикэм и Конституция и Мафэ фэшл тышфуэгъушлэ!

Илээс 20-м ехуэгъэу республикэм ицыхъэ зытелыжыгъэу социальнэ-экономикэ хэхъоныгъэ ышлынымкля правовой лъэпсэ пытэу а документыр щыт. Обществоннэ-политикэ зыпкыитыныгъэ щылэнымкля, цыфхэр зегурылонхэмкля, лъэпкэ зэфэшхъафхэм кыахэлыгъэхэм зэзэгъыныгъэ ахэлэнымкля, цыфым ыкля гражданиным

Адыгэ Республикэм щыпсэхуэу лъытэныгъэ зыфэтшыхэрэр! Тичыплэгъуу лъаплэхэр!

ифитыныгъэхэмрэ ишхъафитныгъэрэ кэуэхумэгъэнхэмкля ар амалышлэу.

Адыгэ Республикэм и Конституция зэраштагъэр непэ тичыхъэ тельэу кэ-тлон тлъэкышт тиеспубликэ итарихкля мэхъанэшхо зилэ хуэгъэ-шлагъэу зэрэхуэгъэр. Демократическэ институтхэм хэхъоныгъэ ашлынымкля, щылэныгъэм илэныкыбэ пстэуми зэхъоклыныгъэшлэхэр

афэхуонхэмкля клочлэ ин ащ кыахильхъагъ.

Закон Шхъалэм иположениехэмрэ ипринципхэмрэ дэх имылау зыдгъэцэклэхкля, Урысыешхом хэхъэрэ Адыгеир джыри нахъ зэтэгъэлпсыхъагъэ зэрэхуштым тичыхъэ тель.

Тичыплэгъуу лъаплэхэр, тыгу кыдыделэу зэклями тышфуэлэло псауныгъэ

пытэ шьуилэнэу, йофшлэнымкля гъэхъагъэхэр шьушлынхэу, щылэклэшлу шьуилэнэу, дунаир мамырэу, шьуэклэхъопсырэр кыжжудэхъоу шьупсэунэу!

Адыгэ Республикэм и Лышхъуэ ТХЪАКЛУШЫНЭ Аслъан Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ

Владимир Пучковыр Адыгеим щылагъ

Хяацыкыкү Султтан кызыэри-
луагъэмклэ, чыюпс ыкйи тех-
ногеннэ нэшанэ зилэ ошлэ-дэ-
мышлагъэ блэкыгыгъэ ильэсым
Адыгеим кышчыхуыгъэп. Джащ
фэдэу машлоу кэхъыгуыгъэем,
ахэм ахэклодагъэхэм япчыагъ-
нахь маклэ хуыгъэ. Граждан
зыухуымэжыным ыльэныкы-
клэ шэпхъэ-правовой актхэр зэ-
хагъуцуагъэх ыкйи аштагъэх.
Федеральнэ гупчэм кыыгъэнэ-
фэрэ пшъэрылххэр зэшлохы-
гъэнхэм фэлорышлэрэ лофтхы-
бзэхэр зэхащэх, цыфхэр кы-
зэрахуымэштхэм пылхы. Гъэ-
лорышланлэр зыщылэ ильэси
10-м кыыклоцл ошлэ-дэмышлагъэ
зыхэлъ хуыгъэ-шлэгъэ 37-мэ
ядэгъэззыжын куулыкыушлэхэр
хэлэжыагъэх. Адыгеим ильы-
хон-кыгъээнэжыны отряд нэ-
бгырэ 92-рэ хэт. 2015-рэ ильэ-
сым ахэм лофтхыбзэи 115-рэ
зэхащагъ, гумэкыгыгъо хэфэгъэ
нэбгыри 125-мэ лэпылэгъу афэ-
хуыгъэх. Мэшлогъэклосэ-кыэ
гъэнэжыны кыуачлэхэм часть
15-рэ пости 2-рэ ахэхъэх. Мафэ
кыэс нэбгырэ 90-рэ фэдизмэ
куулыкыур ахы, ахэм хэ-
ушхыафыкылыгъэ техникэ 25-
рэ кыызфагъэфедэ. 2015-рэ
ильэсым республикэм ичылплэ
зэфэшхыафхэм гыогогъу 2224-
рэ машлор кыащыхуыгъэу е за-
кыыщиштагъэу агъэунэфыгъ,
ахэм ядэгъэззыжын куулыкыу-
шлэхэр хэлэжыагъэх. Джащ

Сурэтхэр А. Гусевым тыри-
хыгьэх.

Шыгуу кызтэгъкыжыы: Юныгом и 18-м Адыгеим хэдын офтхэбзэ зауэ шыкшот: Урысые Федерацие и Къэралыго Думэ и депутатхэм, Адыгэ Республикэм и Къэралыго Совет — Хасэм и депутатхэм, къоджэ псэуплэ 11-мэ япашэхэм, къоджэ псэуплэ 15-мэ я депутатхэм, муниципальнэ образованиеу «Лъэустэнхэблэ къэлэ псэуплэм» и депутатхэм яхэдынхэр а мафэм шыластхы.

Гъэтхакъэм и 10-р Адыгэ Республикэм и Конституције и Маф

1995-рэ илъэсым, гъэтхакъэм и 10-м Адыгэ Республикэм и Конституције аштагъ. Ащ къыдилъытэрэ пстэури щыцэныгъэм щыпхырыщыгъэ хъуным, цыфхэм яфитыныгъэхэмрэ яшъхьафитыныгъэрэ къэухъумэгъэнхэр пшъэрылъ шъхьалэу илэу 1997-рэ илъэсым Адыгэ Республикэм и Конституционнэ Суд щылэ хъугъэ. Ащ илофшлэн зэрэзэхышхэрэм, пшъэрылъ шъхьалэу илэхэм ыкйи икыгъэ 2015-рэ илъэс зэфэхьысыжхэм къатегушылагъ АР-м и Конституционнэ Суд и Тхьаматэу, социологие шлэныгъэхэмкйэ кандидатэу, Адыгэ Республикэм изаслуженнэ юристэу Лыхъэтыкъо Аскэр.

Блэкыгъэ илъэсым предпринимательхэм яфитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэмкйэ Уполномоченнэу Зэфэс Владиславрэ клэлэцыкълухэм яфитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэмкйэ Уполномоченнэу Александр Ивашинымрэ судяхэм ягъусэхэу цыфхэр зэрэрагъэблагъэхэрэм чанэу къыхэлэжьагъэх, лэпылэгъу ятыгъэным ялахышхуи къыхалъхьагъ.

Цыфхэм яфитыныгъэхэмрэ яшъхьафитыныгъэрэ къэухъумэгъэнхэр

— Цыфхэм яфитыныгъэхэр, яшъхьафитыныгъэ къэухъумэгъэнхэр республикэм икъэралыгъо хэбзэ орган ыкйи пэцэ пстэуми япшъэрылъ шъхьалэхэм ащыщ, — къылауагъ ащ. — Ар гъэцэклагъэ зэрэхъурэм лыплэгъэнымкйэ Конституционнэ Судым чыплэ шъхьалэ еубыты. Республикэм щыпсэхурэм яфитыныгъэхэр судхэм къащаухъумэнхэ

къыгъэуцурэм шломыкйэу Судыр ахэп-лъагъ. Къыхэзгъэщымэ сшоигъор, цыфым тхылъэу къырихылауагъэр Судым ымыштагъэми, ар зыгъэгумэкырэм иджэуап зэхэфыгъэу зэрэратыжырэ, зыздигъэзэн е ышлэн фаехэр хэзыгъэ имылэу зэрэгурагъалохэрэр ары. Джащ фэдэу Конституционнэ Судым исудьяхэмрэ илофышлэхэмрэ график гъэнэ-

онерых, заом ыкйи илофшлэным яветераных, шъхьазакоу сабийхэр зыплурэ ныхэм ащыщых. Анахъэу псэуплэ-коммунальнэ хъызмэтым, социальнэ лъэныкъом, псауныгъэм икъэухъумэн япхыгъэ илофыгъохэр арых къырахылауагъэхэр. Зэкйэми, хэзыгъэ имылэу, джэуап агъотыгъ, нахьыбэм ялофыгъохэр дэгъэзыжыгъэхэ зэрэхъурэм Судыр лыплэгъагъ.

— Аскэр, о уишлэшыхькйэ, Конституционнэ Судым яфитыныгъэхэр къызэриухъу-мэштхэм цыфхэр икъоу щыгъуазэхэ?

— Ыпкйэ хэмылъэу яфитыныгъэхэр ухъумагъэхэ хъуныр зищыклагъэу республикэм исыр маклэп, ау гухэкйми,

— Ыпкйэ хэмылъэу яфитыныгъэхэр ухъумагъэхэ хъуныр зищыклагъэу республикэм исыр маклэп, ау гухэкйми, нахьыбэм ар ашлэрэп. Адыгеим икъэлэ шъхьалэ щыпсэхурэр арых нахьыбэу Конституционнэ Судым къеуалэхэрэр.

амал зэралэ шъыпкъэр мы къулыкъум къеушыхьаты. Шъхьэхыгъэу, шъэф хэмылъэу илофшлэныр зэхэцгъэным, хэткйи лъылэсыгъошлоу щытыным Судыр пылъ. Ар пшъэрылъ шъхьалэу зыфэдгъэуцужыхэрэми зэу ащыщ. Джащ фэдэу АР-м и Конституционнэ Суд зыфэгъэзагъэр, пшъэрылъэу илэр, илофшлэн зэрэзэхышхэрэр икъоу цыфхэм алъыгъэлэсыгъэным Судым иоф дешлэ. Ащ ишыхьат лэпылэгъу зищыкйэгъабэм Конституционнэ Судым зыкызырэфэгъа-зэрэр. Цыфхэм ар нахь псынклэ афэхъуным пае тхьаусыхэ е нэмыкй лъэу тхылъэу къагъэхьазырыштхэр зы формэ ялэу гъэпсыгъэнхэу зэрэтшыгъэр ыкйи Судым исайт ар къызэридгъэхьагъэр къыхэзгъэщымэ сшоигъу. Унэу Судыр зычлэтым къеуалэхэрэми ар алъэгъунэу къыпытлъагъ.

— 2015-рэ илъэсыр икыгъэ.

Цыфэу республикэм щыпсэхурэм иоф адэшлэгъэнымкйэ Судым ышлэгъэр зэфэпхьысыжымэ...

— 2015-рэ илъэсэу икыгъэм АР-м и Конституционнэ Суд пстэумкйи нэбгыри 10-мэ ятхылъхэр къырахылауагъэх. Ахэм ащыщэу 8-р республикэм щыпсэхурэм ащыщых, 2-р юридическэ лицэх. Ыпэрэ илъэсым егъэпшагъэмэ, 2015-м къырахылауагъэр зыкйэ нахьыб. Зэкйэри конституционнэ фитыныгъэу ялэхэр, яшъхьафитыныгъэу къэухъумэгъэнхэм къыкйэлъэу. Зэкйэ тхылъэу къырахылауагъэхэм законом плалэу

фагъэ щылэу цыфхэр рагъэблагъэх. 2015-рэ илъэсым нэбгыри 106-рэ зэкйэмкйи къеоллагъ. Ахэм янахьыбэр сэкъатныгъэ зилэхэм ащыщых, пенси-

нахьыбэм ар ашлэрэп. Адыгеим икъэлэ шъхьалэу щыпсэхурэр арых нахьыбэу Конституционнэ Судым къеуалэхэрэр. Районхэм ащыпсэхурэм ащыщыбэр ащ

Конституционнэ Судым исудьяхэмрэ илофышлэхэмрэ график гъэнэфагъэ щылэу цыфхэр рагъэблагъэх.

2015-рэ илъэсым нэбгыри 106-рэ зэкйэмкйи къеоллагъ. Ахэм янахьыбэр сэкъатныгъэ зилэхэм ащыщых, пенсионерых, заом ыкйи илофшлэным яветераных, шъхьазакоу сабийхэр зыплурэ ныхэм ащыщых.

— Джащ пае хэбзэ гъэцэкйэло органхэмрэ гражданскэ обществэм иинститутхэмрэ лъэшэу апэблагъэу Судым иоф адешлэ. Мары блэкыгъэ илъэсым цыфхэр къызщедгъэблагъэхэрэм республикэм икъэралыгъо органхэм ялы-клохэр къыхэтэгъэлажыкх. Гушылэм пае, блэкыгъэ илъэсым предпринимательхэм яфитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэмкйэ Уполномоченнэу Зэфэс Владиславрэ клэлэцыкълухэм яфитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэмкйэ Уполномоченнэу Александр Ивашинымрэ судяхэм ягъусэхэу цыфхэр зэрэрагъэблагъэхэрэм чанэу къыхэлэжьагъэх, лэпылэгъу ятыгъэным ялахышхуи къыхалъхьагъ. Ащ мэхъанэ илэу щыт. Джащ фэдэу къыт-клэхуухэрэ ллэужхэм фитыныгъэу ялэхэр икъоу ашлэнхэм ыкйи къэухъумэгъэнхэм Судым ыналэ зэрэтетыри къасломэ сшоигъу. Конституционнэ Судым исудьяхэмрэ илофышлэхэмрэ блэкыгъэ илъэсым мызэу, мытлоу апшъэрэ ыкйи нэмыкй еджаплэу республикэм итхэм ащылауагъэх, клэлэеджаклохэм, студентхэм зэлуклэгъухэр адашыгъэх.

— Пстэури къызэфэпхьысыжымэ...

— Конституцием фитыныгъэу къы-тыхэрэр республикэм щыгъэцэкйэгъэнхэм, цыфхэм яфитыныгъэхэмрэ яшъхьафитыныгъэрэ икъоу къэухъумэгъэнхэм япхыгъэ иофэу АР-м и Конституционнэ Суд ыгъэцэкйэхэрэм яшлуагъэкйэ, къэралыгъо хэбзэ орган шъхьалэхэм ащыщэу, Урысые Федерацием исудебнэ системэ илыкйэло республикэм чыплэ зэрэциубытыгъэр теубытагъэ хэлъэу къэплон плэкйышт.

Хэутыным фэзыгъэхьазырыгъэр
ХьУТ Нэфсэт.

ЛЪЭПКЪ ИСКУССТВЭР — ТИБАИНЫГЪ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо орэ-дыло-къэшъокло ансамблэу «Ислъамыер» зызэхашагъэр илъэс 25-рэ мэхъу. Ащ фэгъэхьыгъэ концертхэр Адыгеим имызакъоу, Къыблэ шьолъырым, Москва, нэмыкIхэм къащатыщтых. Апэрэ юбилей пчы-хъээзэхьэхэр Тэхъу-тэмыкъуае, Адыгэ-къалэ ащыкIуа-гъэх.

«Ислъамыем» жъуагъохэм уахещэ

Лъэпкъ культурэм игупчэу Адыгэкъалэ дэтым концертър шырагъэжъэным ыпкIэ «Ислъамыем» иартистхэу Агъыр-жъэнэкъо Саныет, Лъэустэнджэл Рузанэ, Къумыкъу Шамсудинэ, Сихъу Руслъанэ, Шымырзэ Казбек, культурэм ило-фышIэхэу Хьодэ Адамэ, Устэкъо Нухъэ, тигъэзет иныбджэгъушIоу Хьодэ Сэфэр, нэмыкIхэм гушыIэгъу тафэхъу. Зэфэхьысыжхэм къахэтхыгъэр «Ислъамыер» искусствэм пыщэгъэхэм зэрагъэлапIэрэм да-клоу, цыфхэр концертхэм нахьбэрэ яплъынхэу зэрэфае-хэр ары.

ІэкIыб хэгъэгухэм ащашIэ

Урысыем и Правительство илауреатэу, ансамблэ цIэрылоу «Ислъамыер» ІэкIыб хэгъэгухэм ащыIагъ. Урысые Федерацием изаслуженнэ артисткэу, Адыгэ Республикэм инароднэ артисткэу Хьокло Сусанэ пчыхъээзэхьэр зерищээ, «Ислъамыем» итворческэ гъогу зэрэрыкорэр хигъэунэфыкIыгъ.

Тыркуем, Израиль, Польшэм, Италием, Англием, Сирием, Иорданием, Урысыем ишьолъырхэм «Ислъамыем» концертхэр къащитыгъэх, Дунэе фестивалъхэм ахэлэжъагъ. Лондон, Шъачэ ащыкIогъэ Олимпиадэ джэгунхэм якультурнэ Іоф-тхъабзэхэм «Ислъамыер» арагъэблаги, адыгэ лъэпкъ искусствэм идэ-хагъэ къащигъэлъэгъуагъ. США-м, Бразилием, Японием, Китаим, Тыркуем, фэшъафхэм къарыкIыгъэхэм тиансамблэ осэ ин къыфашыгъ. Японием

щыщ бзылъфыгъэм зэрэхигъэ-унэфыкIыгъагъэу, «Ислъамыем» фэдэ ансамблэу дунаим тетыр бэп. Тэ ащ къыхэдгъэхъожь-мэ тшоигъу Темыр Кавказым, Къыблэ шьолъырым «Ислъамыем» едгъэпшэн лъэпкъ ансамблэ зэрямылэр.

Адыгэкъалэ иадминистрация культурэмкIэ игъэорышIапIэ ипачэу Хьодэ Адамэ «Ислъамыер» илъэс 25-рэ зэрэхъурэм фэшI къыфэгъушIуагъ. Ащ ишIу-фэс гушыIэ къызэрэщыгъэгъэ-щыгъэу, «Ислъамыем» уедэлэ зыхъукIэ, уашъом жъуагъоу итыр къипхы пшIоигъо охъу. Ансамблэр искусствэр зышIо-гъэшIэгъонхэм агъэлапIэ, икон-цертхэм яжэх.

Абхъазым и Президент ило-фыгъохэр зыгъээкIохэрэм ипачэ игуадзэу Зураб Маршание Краснодар къэкIуагъэу «Ислъамыем» иконцерт Адыгэкъалэ зэрэщыкIощтым икъэбар зэхыгъ.

— «Ислъамыем» бэшлагъэу сылпэлъэ, — къылуагъ З. Маршание. — Абхъазым заулэрэ концертхэр къыщитыгъэх. Художественнэ пащэу Нэхэе Аслъан тинэлъас, ар компо-

зитор цIэрылу. «Ислъамыем» ишIуагъэкIэ адыгэ музыкэр дунаим нахьышIоу щашIэ хъу-гъэ, артистхэм ІэпIэсэныгъэ ин ахэлъэу сэлъытэ.

Концертым уегъэгупшысэ

Адыгэ лъэпкъ къашъоу «Ислъамыер» къашы Адыгэ Республикэм изаслуженнэ артисткэу Лъэустэнджэл Рузанэрэ Пшызэ изаслуженнэ артисткэу Сихъу Руслъанэрэ. Орэдышъор агъэжынчы пшынаохэу Лъэцэр Светланэ, Мышъэ Андзаур, Эльдарэ СултIан, нэмыкI артистхэу оркестрэм хэтхэм. Пэсэрэ къашъом, адыгэ шъуашэм ядэхагъэ пчэгум къыщэгъэлагъо. Ижъырэ орэдхэу «Сэрмафэр», Хъатх КъокIасэ фэгъэхьыгъэр, нэмыкIхэр зэхэтых. Шульэгъу къабзэр къэ-зылотэрэ лъэпкъ къашъоу «Зэфаклор» къыхадзэ артистхэу Ахътэо Светланэрэ Хьокло Рэмзанэрэ. МэщбэшIэ ИсхъакI игушыIэхэм атехыгъэ орэдыр Тыгъужь Асыет къыхедзэ, ансамблэм хэтхэр дежъуух.

Хьокло Сусанэ зэлъашIэрэ орэдылу. Ащ едэлэу зышIоигъохэр Іэгу зэрэфытеоштыгъэхэр тигуа-пэу къыхэтэгъащы. Лъэпкъ искусствэм тамэу ритырым зелэты. Пшынаоу Мышъэ Андзаур къадежъуызэ, Хьокло Сусанэ, Агъыржъанэкъо Саныет, Мэщ-

бэшIэ Саидэ, ГуашIэ Светланэ, Шымырзэ Казбек, фэшъафхэм композиторэу Нэхэе Аслъан зэригъэфэгъэ мэкъамэхэр агъэжынчыгъэх.

Сирием кыкIыжыгъэ Дер Абир адыгэ лъэпкъым, шэн-хабзэхэм ягъэпытэн афэгъэхьыгъэ орэдыу мэкъэ ІэтыгъэкIэ къылуагъэм уемызэщэу уедэлэу, уегъэгъуазэ. Орэдым адыга-бзэм чыпIэу цыриIэр къыхегъэщы.

Къашъомрэ орэдымрэ зэрэ-зэпхыгъэхэм «Ислъамыем» иконцерт къегъэдахэ. Пэсэрэ къашъохэм къахыгъэ едзыгъохэр непэрэ щылаклэм гукIэ къырацалIэх. Адыгэ Республикэм изаслуженнэ артисткэу Лъэустэнджэл Рузанэ концертър къызаухым къызэрэтилуа-гъэу, тикъашъохэр нахь дахэ къэзышIыхэрэр Ілэужхэм гъогоу къакIугъэр искусствэм ыбзэкIэ цыфхэм алыагъэлэсын зэралъэкIырэр ары.

Рапсодиеу «Хъагъэуджым изэфаклор» жъы хъуреп. Къэ-

бэртэе-Бэлькъарымрэ Адыге-имрэ язаслуженнэ артисткэу Лъэцэр Светланэ пшынер егъэ-бзэрабзэ. Светлана Скобель, Хьокло Сусанэ, нэмыкIхэри къы-дежъуух. Орэдышъом уедэлэу зыхъукIэ, адыгэ фольклорыр баеу зэрэщытыр, композиторэу Нэхэе Аслъан ижъырэ мэкъамэхэм нэмыкI щылаклэ зэраритыгъэм гур зэлъекIу.

«Къолэн» зыфиIорэ произ-веденнер «Ислъамыем» илоф-шIэгъэшIумэ ащыщ. Къашъомрэ орэдымрэ зэхэтхэу зэхэхэр артистхэм къаухы. Лъэпкъ мэкъамэхэм ядэхагъэ, къашъуа-кIохэм яІэпIэсэныгъэу уагъэгъушхо. «Ислъамыем» орэди 100-м нахьыбэ ирепертуар хэт. Ащ фэшI пчыхъээзэхьэхэм зэхъокIыныгъэхэр афэхъуштых. Урысыем инароднэ артисткэу, композиторэу Нэхэе Аслъан зэрилытэрэмкIэ, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо гъэпсы-кIэ игъэпытэн «Ислъамыер» зэрэхэлажъэрэр щылэныгъэм щытэлъэгъу. Республикэм иІэ-шъхъэтетхэр ансамблэм Іэпы-Іэгъу къыфэхъух, гъэхьагъэ зы-шырэ артистхэм, пащэхэм щытхъур афало.

Ансамблэм иартистхэм Уры-сыем, Абхъазым, Чэчэным, Ин-гушетием, Къэбэртэе-Бэлькъа-рым, Краснодар краим, Адыге-им, нэмыкIхэм ящытхъуцIэхэр ахьых. «Ислъамыем» юбилей пчыхъээзэхьэхэ бжыхъэм Москва щыкIощт. Адыгэкъалэ иад-министрация ипачэу Хъатэгъу Налбый ишIуагъэкIэ ыпкIэ амы-тэу цыфхэр концертым еплъы-гъэх. Опсэу, Налбый, уишIушIа-гъэ Тхъэм къыуегъэтэжъ.

ЕМТИЛЪ Нурбий.

Сурэтхэр зэхэхэм къыщы-тетхыгъэх.

Ныбджэгъу...

*Ныбджэгъу шыпкър былэм ыуас.
Уасэ зимыдэр — цыфыгъэ зыхэлъ.
Цыфыгъэр, гуклэгъур сыдзуштэу къэнылэшт?
Къыныр къыпфакломэ, гуклэгъур къыхафэу,
Цыфыгъэр къебэклэу, хьалэлэу къыбготэу,
тхьагъэпцыгъэ ымышлэу,
Джащ фэдэу сэлъытэ ныбджэгъу шыпкър.*

нахь хахъо уилэу е шлыкэ къыптегушылэхэ зыхуклэ къаххэу, ашъо къэушхонтлэу къахафэх ныбджэгъухэм, лыхылхэм. Ащ фэдэхэр шыгъон зыхэлхэр ары. Зэклэ зыфэдэр уахтэм къегъэлабгъо.

Илъэс 50-м къыклоцл синыбджэгъу Любэ зыпарэклэ ащ фэдэ мыхъунхэр къыхафэгъэхэу сегуцэфагъэп. Любэрэ сэрэрэ тиныбжыкылэгъум зы къуаджэ тыщылсэуштыгъэ. Тызызэнэлуасэм илъэситф нахь темышлэу сэ Теуцожь районым къэсэгъэзэжы, еж Шынджые илъэс 22-рэ акушеркэу лощешлэ. Бэ ащ лощлэнми, щылыгъэми къынэу ащылэгъу-

гъэр. Любэ изакъоу сабыитлур къелэты. А лъэханым машинэр мэклагъэ, сабыи къызфэхуштхэри район пчэгум нэбгъэсынхэу амал шылагъэп. Ащ къыхаклэу лощлэнми къын ыльэгъоу бэрэ къыхакылгъ. Трактор е кузэклет агъотми бзылфыгъэхэр езэгъыштыгъэх, нахьыбэрэ сабыи хэри унэм къыщыхуштыгъэх. Чэщи мафи «сыпшыгъ» ымылоу бзылфыгъэр сабыи къызфэхуштмэ ауж итыгъ. Иккоджэгъухэм лытэныгъэ къыфашыштыгъ.

Нэужым Любэ Инэм клжыи, акушеркэу сабыи хэр къызщыхуэр унэм илъэс 20-рэ лощишлагъ. Пстэумклэ зэхэтэу

ильэс 42-рэ чанэу медицинэм щылэжыагъ. Ащ нахьыбэрэ лощишлэн амали илагъ, ау ыпхъоу Мыекьуапэ дэсым исабыи цыкълу фылыгъын фаеу хъугъэ. Адэ лъфыгъэм пае умышлэн щылэп ныла! Ыпхъу клэрысэу щылэхэзэ, ошлэ-дэмышлэу ыпхъоу Зитэ илъэс 42-м итэу лэдэбз уз къеузы, илъэсклэ идунай ехъожы.

Илъэситфым ит пхъорэлъф цыкълур янэжъ къылэхэнэ. Махъулъэри летчыкыш, сабыим ыналэ тетын амал илагъэп. Пхъорэлъфым иплун нахь зэпхыгъагъэр янэжъ. Зитэ пшэшьэ лш цыклоу, дэгъу дэдэу еджаплэри къеухыш, Краснодар юрист сэнэхъатыр щызэрегъэгъоты.

Унэ дахи ыцэфыгъэу исэнэхъат лощиришлэзэ, унэми илъэсрэ нахьыбэрэ члэмысэу, идунай ехъожы, ау иккоджэгъухэм, илощлэгъухэм ащ ицыфышлугъэ джыри ащыгъупшэрэп.

Любэ инасып къо дэгъу къызэрэфэнагъэр. Тимуррэ ишхъэгъусэрэ ыгу къыдэзыщаеу илэхэр. Тхьэм клуачлэ къырити пхъорэлъф цыклоу Тэмэрэ ыльэ тыригъэуцагъ. Пшэшьэ цыкълум еджэныр дэгъу

дэдэу къыухыгъэу джы Краснодар архитектор, дизайнер сэнэхъатыр щызэрегъэгъоты. Янэш Тимур исабыитлур игъусэу иунэ исхэу, ыналэ атетэу регъаджэх. Ежыри, Томэ цыкълур шхъэклафэ хэлъэу, къызыхъугъэм къыщегъэжыагъэу лэпэлэс.

Тимури ишхъэгъуси дахэу мэпсэх, янэкли дэгъу дэдэх. Щылаклэ Тхьэм къаритэу, уащыгушлуклэу щылэхэмэ шыкур лощт.

Сэ сшхъэклэ Любэ шыпхъум фэдэу сепллы. Мыекьуапэ тызызэдэдысэр илъэс 24-рэ хъугъэш тызэщыгъупшэрэп. Гуклэгъоу, цыфыгъэу къыспыгъохыгъэмклэ лъэшэу сыфэраз. Ыкьоу Тимури ыналэ къыстет зэпыт. Мэфэкл мафэ къыхаклыми сыщыгъупшэрэп, сымэджэщым сычлэфагъэми къыслэплэ. Цыфыгъэрэ гуклэгъуныгъэрэ къызэрэхъафэгъэм сэгъэгъушхо.

Бэгугъэ Любэ ыныбжэ гъэтхэпэм и 10-м илъэс 80 хушт. Ащ даклоу ипсауныгъэ къыщымыклэу, пхъорэлъф цыклоу ыплужыгъэми, ыкьо исабыитлур яхъяр адильэгъунэу сыфэлъау.

БЛЭГЪОЖЬ
Сафъят.

Мыекьуапэ.

Мэкъумэщ клэтхыкыжыным зыфагъэхъазыры

Зэрэ Урысыеу щыклошт мэкъумэщ клэтхыкыжыныу «Село в порядке — страна в достатке» зыфилорэр къэсынклэ бэп къэнагъэр. Бэдзэогъум и 1-м къыщегъэжыагъэу шышхъэлум и 15-м нэс ар клошт.

Мэфэ 45-м къыклоцл унэе хызмэт, чыгхатэхэр зилэхэм ялчъагъэ, ахэм цыфхэм лощ

никэу ялэр, мэкъу-мэщым илощхэм япхыгъэу банкхэм чыфэхэр къалахыгъэхэмэ, субсиди-

Пэшлорыгъэш зэфэхьысыжхэр 2017-рэ илъэсым ия IV-рэ квартал къэнэфэщтых. Клэтхыкыжыным клэухэу фэхъугъэхэр 2018-рэ илъэсым ыклэхэм адэжъ къызаложыштыр.

ащашлэмэ, республикэм чыгоу щалэжырэр зыфэдиш, амылэжъэу илър, былэм зэфэшхъафэу шахъухэрэр, культу-рэу щапхъыхэрэр, аужырэ технологиэхэр агъэфедэхэмэ, тех-

ехэр, дотациехэр къаратыхэмэ, лэпылэгъу ящыклагъэмэ клэтхыкыжыахлэхэм зэрагъэшлэшт. Къэралыгъо статистикэмклэ Федеральнэ къулыкъум икьутамэу АР-м щылэм къызэрэщы-

талуагъэмклэ, 2016-рэ илъэсым Адыгеим щызэхашэшт мэкъумэщ клэтхыкыжыным пэлуханэу федеральнэ бюджетым щыщ сомэ миллиони 8-рэ мин 700-рэ къатлупшыгъ. Гъэрэклоу къыщегъэжыагъэу лощтхьабзэм изыфэгъэхъазырын фежыагъэх.

Зэклэмклэ объект мини 150-рэ фэдиз клэтхыкыжыныу агъэнафэ. Республикэмклэ клэтхыкыжыным нэбгырэ 224-рэ фэдиз хэлэжэшт. Ахэр зычлэсыштыхэ инструкторскэ участкэ 38-р муниципальнэ образованиэхэм зэклэми зэрифэшъуашэу ащызэтырагъэпсыхъэх.

Клэтхыкыжыахлэхэм апэрэу компьютернэ планшетхэмклэ лощ

мэкъумэщ хызмэтым изытет нафэ къэхушт. Зэфэхьысыжъэу фэхъухэрэм ялбытыгъэу, мы лъэныкъомклэ къэралыгъо политикэм зэхъоклыныгъэхэр фашынхэ фаеми къыльэгъошт.

Пэшлорыгъэш зэфэхьысыжхэр 2017-рэ илъэсым ия IV-рэ квартал къэнэфэщтых. Клэтхыкыжыным клэухэу фэхъугъэхэр 2018-рэ илъэсым ыклэхэм адэжъ къызаложыштыр.

Урысые мэкъумэщ клэтхыкыжыныр Адыгеим зэрифэшъуашэу щыклоным пае ащ епхыгъэ къулыкъухэм япшэрылхэр агъэцаклэх, зыфагъэхъазыры.

ПИАТЫКЪО Анет.

Зэклэмклэ объект мини 150-рэ фэдиз клэтхыкыжыныу агъэнафэ. Республикэмклэ клэтхыкыжыным нэбгырэ 224-рэ фэдиз хэлэжэшт. Ахэр зычлэсыштыхэ инструкторскэ участкэ 38-р муниципальнэ образованиэхэм зэклэми зэрифэшъуашэу ащызэтырагъэпсыхъэх.

Пенсиехэмклэ фондм къеты

Мэфэкл ыкли зыгъэпсэфыгъо мафэхэм апкэ къыкылкэ, УФ-м Пенсиехэмклэ фонд АР-мклэ и Гъэлорышлэплэ пенсиехэмрэ нэмыкл социальнэ ахъщэ тынхэмрэ зыщытыштыхэ уахътэм мы мазэм зэхъоклыныгъэхэр фэхъугъэх.

Пенсиер е социальнэ ахъщэ тыныр почтэмклэ гъэтхэпэм и 3 — 4-м къызфаклохэрэм гъэтхэпэм и 3-р ары къалахын залэклыштыр. Гъэтхэпэм и 5 — 6-м къалызыыххэрэм — гъэтхэпэм и 4-м, и 7 — 8-м къызыфакло хабзэхэм гъэтхэпэм и 5-м къаратын альэ-кыштыр.

Пенсиер е социальнэ ахъщэ тыныр пенсиехэр цыфхэм алэклэгъэхъэгъэным фэгъэзэгъэ Гупчэм къызфыхыхэрэри щылэх. Ахэм ащыщэу гъэтхэпэм и 5 — 6-м къызыфакло хабзэхэм — и 5-р, и 7 — 8-м къызфаклохэрэм и 7-р ары къызафахыштыр.

Гъэтхэпэм и 9-м къыщыублагъэу пенсиехэмрэ социальнэ ахъщэ тынхэмрэ нахьыпэклэ графикэу агъэнафэгъэм тетэу пстэуми къафэклоштых. Почтэм ыкли пенсиер къэзыхырэ участкэхэм пенсионерхэр игъом яклэплэнхэ фае.

Зэхъоклыныгъэхэр фэхъугъэх

ПЭНЭШЪУ Сэфэр

ЖЪЫГЪОШЪХЪЭМЫГЪУ

Рассказ

Чыф унэ зэтеулубагъэм итхамыклагъэ рэуклытэжы плонэу чыгум хэубгъуагъэм, зышхъэ бгъэн телым, зипэлупашъо шхъаныгупчъэхэр ерагъэу кычлэллэхэрэм, клэсэныбэ зыклэтым ынатлэу къохъэплэ лъэныкъомклэ гъзагъэм мыларысэ чыгыжъ щыт. Ыпкъ гъумы, узынэбгырэу пилтлэу кыепщэкыгъэкли лаллым члэфэштэп, ау тепладж. Ыпкъ гъурбы, жыбгъэшхоу кылыгыгагъэм кыгуи-кыкыгъэу кутэмэ иныр кыызчыгокыкыгъэм клэлатхъэу фэхуыгъэм ылыгъэу, ышхъапэ чыгум щылъ. Бжыхъэм иятлонэрэ мазэ кыхъэгъаклэми, пасэу, кымафэу къаклорэм ичыллэ ымыгъащтэрэм фэдэу зиупцлэ-ныжыгъах, пклэшъу кыпытэкъуыгъэхэр жыбгъэу кылыгыгъэм зерелъасэх.

Мыларысэ чыгыжыкым еплъызэ, Кушмэзыкъо Къырымчэрые зэрилохыгъэ: «Ари жы хуыгъэ». Илъаплэшъ обзэгур кыштэу риупкыжышхурэп нахъ, кыпшхъаплэжыныным илоф тетыхъэп. Мары мыгъэ кыпыклагъэр мэклагъэ, кыпыклэгъэ тлэктури игъо мыху-пэзэ кыпытэкъуыжыгъэ. Ахэм ягупшысэзэ, Къырымчэрые ичыллэныгъэ гъогу ышхъэ чызэпэклэкыжыгъэ...

Ыныбжъ илъэс тлэклиллым благъэу еклонлагъ. Ежъ илэгъу а мыларысэ чыгыжыкы, кызэхъум ятэжъ ыгъэтлысыгъагъ. Ащ фэшл егуыуштыгъ, къемышху тлэкту зытешлэрэм псыкыкыштыгъ, чыгъэшлум ишлуагъэ кыгурыло зэхъум ебзыпс-кыгъахъоштыгъ. Чыгъ дэхэхшо хуыгагъэ. Икътумэхэм лъэгъ дэдэу залэтыгъагъэп, ау заушомбгъуыгъагъ. Зыльэгъухэрэр ехуауапсэхэу, алуи кыригъачхъэу мыларысэ нэгущъаплъ дахэхэр кыпыкыштыгъэх. Ятеплэ зэрэдэхэм имызакъоу пшхынкли гохыгъэх.

Кызэхъум ятэжъ ыгъэтлысыгъэгъэ мыларысэ чыгыгъэ темплэшлэ зэрилом фэдэу ежъ Къырымчэрыи пкыишчыгъэ дахэ илэу клэлэ лъэгъупхъэ хуыгагъэ. Лъэпэлъагъ, ылэлджэнэ лыпцэхэр ытагъэх. Къопцлэ нэшлүцлагъ. Ынитлэу зигъо хуыгъэ пырэхъыем ежыпэрэу кыжыулыштыгъ. Адыпцлэу, мээ зытлүц зыныбжъ шынэм фэдэу ышхъац лужуу тлыргъоштыгъ. Пэклэ шлүцлэри къеклүштыгъ. Клэлэ нэгущуэрэгъ, нэпцэ зэхэклагъ. Зэрэклэлэ лъэгъупхъэм даклоу нэутхагъ, пшъашхъэу зыльэгъухэрэм шлэху агу рыхыштыгъ.

«Адэ джыры?» — зэупчыжыгъэ Къырымчэрые. Мыларысэ чыгыжыкым фэдэу ежыри тепладж. Ышхъац, ыжэклэ-паклэхэр чэсэим фэдэу фыжыбзэх. Ышхъашыгу джашъо, зэгорэм шхъац лужуу тетыхъэми пшлэжыи. Ынэ кьэритлоу кыджэгукыштыгъэхэр клосагъэхэу, гъопчагъэхэу на-члэм куоу члэсых. Алъэгъужы-рэри маклэ. Ылэлджэнэ лыпцэ пытэщтыгъэхэр шылэжхэп, шьомрэ кьупшхъэмрэ зэщэкыгъэхэу, клэмышкыэм фэдэхэу псыгуабзэхэу къэнагъэх. Клуачи ахэлъыжэп. Зыгорэм

ылапэ зиубытырэм лъэшыщэу зэрифызыгъэм пае клэзыгъэу-укыштыгъэр ары лоу пшлэжы-щтэп. Ыпкъахъэмэ алэтыжы-рэп. Шэклоным пыцагъэти, нэфшъагъом унэм иклымэ шакло зыклорэм, пчыхъэ мээсахэ оху-фэ мээыр кызыкылухъэрэм, мыпшъыштыгъэхэм бэрэ ате-тын джы ыльэкыжырэп.

«Е-о-ой, жыгыошлэ мэхъуа!» — ежъ-ежырэу зыдэгущылэ-жыгъэ Къырымчэрые. — Джары урысмэ «Старость не радость» зыклалорэр. Мыщ дэжым ятэжъ ылоу зэхихыштыгъэри Къырымчэрые ыгу кьэ-кыжыгъэ: «Ясилалахъ, жышхъэмафэ сышл». Ар зызэхихы-рэм, лүщыпцыкыити зэрило-жыштыгъ: «Жышхъэмафи мэхъуа?» Ау ежъ зырехыплэм ащ фэди хъун зэрилэкыштыр ышлэшъ кыгъэхуыгъ. Ары, жышхъэмафи хъун ыльэкыштыгъ, ау ежъ ар кыдэхуыгъэп.

Зэклэм Къырымчэрые ыгуклэ ятэ лъылэсыгъ. Ятэу Хъаджмэт лэжэклошхуагъ. Совет хабзэм ыпэклэ шы лэхъогъу илагъ. Былымчу, мэлэу пчэ-дыжъ кьэс ишагу дигъэкырэр багъэ. Чэт-тхъачэтэу ишагу дэтым ипчъагъэ ышлэу унагъом исыгъэп. Ау Октябрэ револю-цией Урысыем ипачхыхъэ тыридзи, хэгъэгур шхъэклэ зегъэуцум, Совет хабзэм кы-зыдихыгъэ колхозыр къуаджэм зыщызэхашэм, ащ хъан фаеу ятэ кырагъэзыгъ. Ежъ Хъаджмэт ащ фзегъахэп. Анахъэу ыгу римыхыштыгъэр колхозым зыхахъэклэ мылпоу илэр зэклэ-ломи хъунэу хилхъан зэрэфаер ары. Дэгъоу кьэшлэжы ятэ ыгу елэжыгъэу зэрэтхъа-усыхэщтыгъэр, клэгъэнагъэу лф ышлэзэ илъэс пчъагъэм нэрэ-псэрэклэ зэлуи-гъэклагъэр пкли, шхъи хэмылэу колхозым ри-тыныр кызшлүи-гъэшлын зэри-мылэкыштыгъэр. Зэкъорып-сэум есагъэти, гушылэу «зэ-дытиер» зэхихыну фзегъахэп. Ылоу зэхихыштыгъ: «Клэмышы-къо Лыюд, мыпсэу-мылажъэу къуаджэм дэсыштыгъэр, зы цуи, зы пхъэлаши колхозым хэзы-мылхъагъэри, сэри тызэфэд, тыколхозхэтышъ, ащ имылку зэдыттыгъ ара? Ар зэфэнчъэгъэ дэдэба!»

Ятэ ыгу шылагъэхэу кы-луатэхэу зэхихыгъэхэр ары Къырымчэрые Совет хабзэм нэмыплъ резыгъэтыгъэр, гу-чыллэ фезыгъэшлыгъэр. «Ох, ох!» ылонэу мэфэ тхъагъо кьэ-мыкылузэ, мыжъо онтэгъу горэ ыпллэлэу илъэу, зэхичыцлэу кы-шыхъузэ ичыллэныгъэ клэштыгъ.

Цыфэу дунаим кытэхъо-хэрэр зэклэ анэгуклэ, ятеплэ-клэ зэрэзэфэмыдэхэм фэдэу яшэнкли, яакылкли, ядунэе-п-лэыкыкли зэтэкых. Цыф пцлэ-нэ цыклоу, емышлэ-шлумышлэу дунаим кытэхъо, ау нахъ зы-кылэты кьэс ишэнхэм зэхо-кыныгъэхэр афэхъух. Агу илпыр шхъафэу, алуи лүлпыр нэмыклэу, хьоршэрыгъэр, тхъа-гъэпцыгъэр, ежъ ышхъэ шэху емыгупшысэхэрэр ахэм къа-хэкых. Ау ежъ Къырымчэрые зыдешлэжы ащ фэдэу шэнхэр зэрэхэмылхэр, янэ кызэриль-фыгъ зыфалорэм фэдэу гуп-цлэу, шлүшлэныр ныдэлъф джанэу шыгъэу кызэрехы-

рэр. Ар зишлушлагъэр ят ары. Ицыкыгъом кышлүблагъэу шэн дахэхэр хэлхынхэ зэрэфаехэр ытхъаклэмэ ригъэкыштыгъэп. Бэрэ кырилоштыгъ: «Пшхъэ кышлүеклэ узымыгъэсагъэм» кысымыгъау. Ятэ ылорэм Къырымчэрые зы лъэбэкыу-клэ дэхыштыгъэп, ау зэрилохъэу хуыштыгъ: «Цыфыгъэ шэн да-хэхэр схэлхъэу сыхъуным сятэ ишпынкъэу кызэрэстегулы-хъэщтыгъэмклэ шлү кысфи-шлагъа, хъауми?..» Ащ пэпчэ иджэуап зыгъэ: «Хъау». Ар езыгъэлонхэм шылэныгъэм ащы-рихыплэщтыгъ. Цыф гупцлэ-нэхэр, хьоршэрыгъэр, тхъагъэ-пцыгъэр зымышлэхэрэр шылэ-ныгъэм хэзэгъэгъуае зэрэху-хэрэр ежъ ышхъэклэ ыушэ-тыгъ. Шыпкыэр шлү зыльэгъоу шылэр маклэ. Ежъ, Къырым-чэрые, шыпкыэр зиджагъохэр, пцыусхэр дунаим тыриплагъохэ хуыштыгъэп. Умызафэу кыб-дишлэмэ, ухэткли кыпфигъэу-штыгъэп.

Ало псым хэлъ мыжъохэри зэутэклэху. Ащ фэдэшъ, зы къуаджэ удэсэу узэлуымыпхъох-нэ плэкылына, емыкылу шэн кы-зыхафэхэрэм члэукууащэ имылэу зэрэпэуцужыкырым пыйбэ кы-фишлыштыгъ. Ары апэрэ ушэ-тыплэу шылэныгъэм зышчыри-хылаплагъэм кьэжъаплэу фэху-гъэр.

1937-рэ илъэсым хэгъэгум фыртынэу шыхушлагъэм, ыпэ кыфэрэр зэклэ езыхыжы-штыгъэм ижыкыарзэ Къырым-чэрые рыхыжы, кьурэ цыкылу нахъэу кышымыхъоу Сыбыр чыжъэм нэс ыльэсыгъ. Къуа-джэм дэс бзэгухъэхэм, абзэгу кыпшынышъ, пыуупкыныр зи-фэшъуашэхэм, яемыкылу зе-кыуаклэ зыдаригъэшлэжъу зан-клэу зэрилоштыгъэхэм ягухъэ-гужъ кытыракъутагъ, Совет хабзэм ипыеу, колхозыр ыгу римыхъэу зэрэтхэгъэ тхылы-плэу нэбгыришмэ алэкъуацлэхэр зыкладзэхыгъэр НКВД-м зы-фатхым, чэщыр хэклотагъэу кылылэсхи, къуаджэм дальэ-сыкыгъ.

Ежъ фэдэхэу «народым ипый-хэр» зыцалыгъ лагерэу зыда-щэгъагъэм кыинэу щилэгъугъэр икыоу кылотэжыи Къырым-чэрые ыжэ кыкыштыгъэп. Зэрэ-цыфыр щагъэгъупшэжыгъагъ. Сыд кыраломи, сыд кыра-шлэми хуыштыгъ, ыныбэ ши-зэу агъашхэу мафэ кыхэкы-штыгъэп. Рагъэшхырэри хъэм ептыгъэми ымышхыныгъэкли мэхъу. Цыфым кын дэдэу ра-гъэлэгъуштыгъэр кырагъэклэу адыгэмэ ало: «Хъэр пашшо рагъащэщтыгъ». Ау ежъ Сы-быр кынэу кышылэгъугъэм ыпэу хъэр пашшо ышзэпы-тыни.

Инасып кыкыжыгъэр, ар кы-з-дэхуыгъэр ежъ фэдэу Сыбыр ращыгъэхэм къахэкыштыгъэр мэклэ дэдэми, ышхъэ кы-зэрэрихыжыгъэр ары. Ащклэ зишлуагъэ кьекыгъэр Москва кыкли, зыдэс лагерым кьэ-клогъэгъэ комиссиер ары. Ащ ипачэ бэрэ кыкыкыкышхыгъагъ агъэтлысыныр кызэхэкыгъэмклэ. Зи хымыушъафэу, ишэн диш-тэу хуыгъэр занклэу лым ри-лотагъ. Ащ ыуж мазэ горэ нахъ темышлагъэу «шъуадэжъ ук-ло-жыи уфит» алуи лагерым икы-

лапчъэу пытэ дэдэу гъэпыта-гъэщтыгъэр кызылэуахи, кы-датлупшыжыгъэ.

Къырымчэрые ышлэшъ ху-штыгъэп ащ нахъ хэмылэуу кыатлупшыжыгъэныр, лагерым дэсыгъэхэм ащыщ ар инасып кыкыжыгъэу ыльэгъугъэп. Ишэхэмклэ узэндэгъэхэу кьэ-лапчъэм кыдзэтылупшыгъэхэр кьеонхэшъ, аукыным тещыны-хъэу зэплэкыштыгъ. Нэужыр ары зишлэжыгъэр ар инасып кыкыжыныр кызэхэкыгъэр. «Головокружение от успеха» шхъэу илэу коммунистхэм ягъэзет шхъалэу «Правдэм» Сталиным тхыгъэ кызырега-хъэр ары. Ащ кышыллоштыгъ, ежъ Къырымчэрые емыджа-гъэми, кьалатэу зэрэзэхихы-гъэмклэ, лажъэ зымылэу «на-родым ипый» алозэ агъэтлы-сыгъэр бэу. Ащ фэшл ахэр зыцалыгъэх лагерхэм комис-сиерхэр агъэклогъагъэх ауплэ-клунхэу.

Сталиным итхыгъэ кышыллоу зыщыгъуазэ хуыгъэр зэрэшпы-кыэр Къырымчэрые ышлэшъ кьэзыгъэхуыгъэр лагерым кы-дыдэхэм кьалоу зэхихышты-гъэхэр ары. Ахэм ахэтыгъэх еджакли тхакли зымышлэхэрэр, «Троцкэр хэта?» плоу уаупчы-гъэкли кыозылон зымылэ-кыштыгъэр, щэмэджыр, куахьор, цушхъэклапсэр алыгъэу кол-хозхэм, совхозхэм лф ащы-зышлэрэ лэжэкло кызырэ-кыохэр. Ежъ еджэгъэшхоу шы-мытми, хъакымэкхъэм ащы-штыгъэп, сыд елуалл фаеми, клэлэегъаджэхэр кызщэгъэ-хъазырхэрэ училищэу Мые-кьуапэ дэтыр кыуухыгъ. «Тро-цкэр хэта?» ылоу зыгорэ кьэ-упчыгъэмэ рилон ыльэкыштыгъ, ащ ралуаплэхэрэм яджагъ. Ары адрэмэ кьалоу зэхихыхэрэр ыгъэшлагъоу, «Троцкэр хэта?» плоу уеупчыгъэкли кьэзылон зымылэкыштыгъ, еджагъэу, гъэ-сагъэу щымыт лэжэкло кы-зэрэрыкыор сьдэуштыгъу народым ипый хъун ыльэкыштыгъ?» зэ-рилохъэу кызкыкыштыгъэр.

Ащ иджэуап нэужыр ары Къырымчэрые зишлэжыгъэр. НКВД-м икътумэхэу район-хэм ащылэхэм ялофылэхэм пшъэрыл къафашлыштыгъ Совет хабзэм ипыйхэр нахыбэу къа-гъотынхэу. Ар зыфызэшлэ-хэрэм ящытху нахъ иныгъ. Ащклэ анахъэу агъэмысагъэр НКВД-м ипэщэ шхъалэщтыгъэу Ежовыр ары. Ар илэнатлэ зэ-рлуагъэкыгъэм Сталиныр кы-шчууцугъэп, аригъэуулыгъ.

Къырымчэрые къуаджэм кы-зэкложым ыльэгъугъэм зыдэ-сыгъэ шагур хэкужэ зэрэхуыгъэр ышлэшъ кыгъэхуыгъ. Иунэу кызэкложыгъэм, илъэс пчъагъэм бгъэн зытырамыл-хъагъэм ышхъэ гъонэ-сэнагъ, ащ шхъаныгупчъэу хэлхэм якыбешэклэхэм пхъэмбгъухэр ялулыгъагъэх, чы чэуу шагур кызэрэшлыхъагъэр зэхэтэкъо-пэным нэсыгъагъ. Къэлапчъэу хэлпыгъэри лүтхыгъэу чыгум щылыгъ. Унапчъэр егъэтыгъагъ. Зэклэм зэрилохыгъэ: «Мыщ кысынэгъагъэхэр тыдэ хуыгъэ-ха?» Унэм зэрехъажыштыр ымышлэу зипллыхъэу штыгъ игъунэгъу лпыр, Мэлахъокыо Арамбий, кыфэшлэу дэдэщты-гъэр, зиунэ ихъэу, кьэбархэр

кьалатэхэзэ, зэдашхэуу зы-дышысыштыгъэр иунэ кыкы-гъэу зельэгъум. «Арамбий» ылуи еджагъ, ау кьэклолэныр хэгъэкли, зи кыырымлоу унэм зехъажым зытыришлыхъагъэр кыгурымылоу ыгъэшлэгъуагъ.

Ащ ыуж Арамбий ишъузэу Хъаджэт унэ лункыбзэр кы-фихыи, Къырымчэрые дэжъ кызыкылауагъэр. Ари кызэрэ-фэмычэфым ишыхъатэу кы-зэрэкложыгъэр игуапэу езы-гъэлон римылэгъуллэу, «укъэ-кложыгъэмэ шыкур» кырилуи, унэ лункыбзэр кыырити, ащ нахъклэ гушылэгъу кышлынэу фэмыеу зылуригъэхыжыгъэ.

Зыфэшлыр кыгурымылоу Къырымчэрые егушшысэщтыгъ: «Сыда кыфэшлүштыгъэ игъу-нэгъухэм анэ кызкылемып-лырэр?»

Ар ыгу кьеозэ, ащ нахъэу зэхышлагъэ Къырымчэрые нэ-ужым зыщыгъуазэ хуыгъэр. Яни, яти дунаим ехыжыгъэх, ип-сэогъу Нэдахи илфыгъэхэр зыдищэжыи ядэжэ кложыгъэ.

2

Пшъэшъэ кьэжъэгъэклэ да-хэу Зэкложыкыомэ япшъашъэ, Нэдахэ, лъэшэу Къырымчэрые ыгу рыхыгъагъ. Хэти ежъ ыгу рыхырэр зэклэмэ анахъ да-хэу, анахъ дэгъоу кышхъоу ары алорэр. Ащ пае Къырым-чэрыи Нэдахэ шлодэхэ дэ-дэу зылонхэри кьэхуыштыгъ, ау ар зыльэгъурэм ыгу римыхын ыльэкыштыгъэп, ыцлэ кыгъэ-шыпкыжъэу нэ дахэхэр ила-гъэх хыпс къаргъом ишъогъу-хэу. Лугушлүклэу ахэмклэ кы-зыоплпырэм хьопсэгъоу шъэфхэм уакыфигъэуштыгъ. Ыпкыкли бзылфыгъэр кьэзыгъэдэхэ-рэм афэмыныкыоу ыпхэкли, ыбгъэхэри зэдиштэхэу, ыпча-нэ къамзэгъу пчанэу игъэтлы-кыгъэу пкыи ищыгъэ дахэ илагъ. Ынэгущыитлү тыгъэ кыкыкыкыгъагъэу шлэтыштыгъ, ылушлэ шэплыхэр кьэжъэгъэ-плыжъ ныкыкыкызэлухым фэ-дагъэх, ынэпцитлү пцлэшхъо тамэу нэпкыитлү атетхыхъэ-гагъ. Шыклэ гъум фэдэу зэу-благъэу, натрыфышхъэм да-нэу кыдихыгъагъэу жьыутэ-хэу, ыпхэкли кьэсэу ыпллэлэу кьэ-дзыхыгъагъ. Ыльэклэплэ фыжъ-хэр зэнклэбзагъэх. Нэгущулы-хъэ пэ псыгъуагъ. Ыкышшо чэсэеу фыжыбзагъ...

Хъау, Нэдахэ идэхагъэ икыоу Къырымчэрые кылонэу ыжэ кымыхыштыгъ ары кышхы-штыгъэр. Чыльэм кытемы-хъуагъэу, мэлэичэу ошъогъом кьехыгъэу ылытэщтыгъ. Калэу фыреплэкырэр багъэ, ау лпы-жъэу зыльэгъухэрэми зафэ-шылэщтыгъэп, «алахъэм ихъа-к, сыдэу пшъэшъэ дэхэ дэд!» алоштыгъ, «Эх, сиклэлэгъур тыдэ кысхыжыи» зылохэрэри къахэкыштыгъэх.

Нэдахэ зэрэдэхэ дэдэр зыди-шлэжъэу, клэлэу зыгу рыхы-рэр зэрэбэми дихыхъэу фыреп-лэкыкыкы зэрэпэсыжъэу къа-хэкырэр мэклагъэ. Ежъ ар кызэрэдэхуыгъэм Къырымчэ-рые рыгушхоштыгъ. Ау кыдэ-мыхъуни ыльэкыштыгъ пшъа-шхэм ятэ мыхъуэмэ. Хъау, нахъ тэрэзэу кьэплон хъумэ, унагъоу ежъ кызырэкырэр ары. А лъэхъаным шапхъэу шылагъэхэмклэ анахъ баеу къуаджэм дэххэм зэрэщыщыр ары анахъэу зишлуагъэ кьэ-кылауагъэр.

(Джыри
кыкыкыштыгъ).

Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

«Социальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ учреждением иофышIэ анахь дэгъу» зыфиIорэ цIэм икьыдэхынкIэ республикэ зэнэкъокъу зэрэзэхашэрэм ехьылагъ

Урысые Федерацием псауныгъэр къэхъумэгъэнымкIэ ыкIи социальнэ хэхъоныгъэмкIэ и Министерствэ 2011-рэ илъэсым гъэтхакъэм и 22-м ышыгъэ унашъоу N 228-р зытэтэу «Социальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ учреждением иофышIэ анахь дэгъу» зыфиIорэ цIэм икьыдэхынкIэ Урысые зэнэкъокъу зэрэзэхашэрэм ехьылагъ» зыфиIорэм диштэу **унашъо сэшIы:**

1. «Социальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ учреждением иофышIэ анахь дэгъу» зыфиIорэ цIэм икьыдэхынкIэ республикэ зэнэкъокъу илъэс къэс зэхашэнэу.

2. Ухэсыгъэнхэу:

1) гуадзэу N 1-м диштэу «Социальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ учреждением иофышIэ анахь дэгъу» зыфиIорэ цIэм икьыдэхынкIэ республикэ зэнэкъокъум къыхиубытэрэ лъэныкъохэр;

2) гуадзэу N 2-м диштэу Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ икомиссиеу зэнэкъокъум изэхэщэн фэгъэзагъэм хэтхэр;

3) гуадзэу N 3-м диштэу Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Ми-

нистерствэ икомиссиеу зэнэкъокъум изэхэщэн фэгъэзагъэм ехьылIэгъэ положениер.

3. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениехэу Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ къыфэлорышIэхэрэм япашэхэм игъо афэлъэгъугъэнэу гуадзэу N 1-м диштэу зэхашэрэ зэнэкъокъум хагъэлэжьэнхэу.

4. Социальнэ фэло-фашIэхэм ягъэцэкIэн фэгъэзгъэ отделым ипашэу А.Э. Iэшъхэмафэм, кIэлэ-цыкIухэм, бзылъфыгъэхэм, унагъом ялофхэмкIэ отделым ипашэу Н.М. Абрэджым:

1) Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ икомиссиеу зэнэкъокъум изэхэщэн фэгъэзагъэм ищыкIэгъэ документхэмрэ материалхэмрэ IэкIэгъэхъэгъэнхэм анаIэ тырагъэтынэу;

2) зэнэкъокъум щатекIохэрэм яматериалхэр 2016-рэ илъэсым мэлъыфэгъум и 15-м нэс «Социальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ учреждением иофышIэ анахь дэгъу» зыфиIорэ цIэм икьыдэхынкIэ Урысые зэнэкъокъоу зэхашэщтым игупчэ комиссие Iэклагъэхъанхэу.

5. Къэбар-правовой отделым ипашэу И.С. Шынахъом:

1) мы унашъор Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ исайт ригъэхъанэу, къыхаутыным пае гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» яредакции, мазэ къэс къыдэкIырэ официальнойнэ тедзэгъоу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуэоягъэхэр» зыфиIорэм алэкигъэхъанэу;

2) Урысые Федерацием ишъолъырхэм яшэпхъэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхъаным пае Урысые Федерацием юстициемкIэ и Министерствэ Адыгэ РеспубликэмкIэ и ГъэлорышIапIэ мы унашъор Iэкигъэхъанэу.

6. ЗыкIэтхэхэрэ мафэм щегъэжьагъэу мы унашъом кIуачIэ илэ мэхъу.

7. Мы унашъор зэрагъэцэкIэрэм гъунэ лъысфынэу сшъхъэкIэ зыфэсэгъазэ.

Министрэу ОСМЭН Альберт

къ. Мыекъуапэ,
мэзаем и 25-рэ, 2016-рэ илъэс
N 40

Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2016-рэ илъэсым мэзаем и 25-м ышыгъэ унашъоу N 40-р зытэтым игуадзэу N 1-р

«Социальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ учреждением иофышIэ анахь дэгъу» зыфиIорэ цIэм икьыдэхын тегъэпсыхъэгъэ зэнэкъокъумкIэ агъэнафэхэрэр

1. Социальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ стационар учреждением идиректор анахь дэгъур;

2. Социальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ гупчэм идиректор анахь дэгъур;

3. Социальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ учреждением иотделение ипэшэ анахь дэгъур;

4. Социальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ учреждением социальнэ IoшIэнымкIэ испециалист анахь дэгъур;

5. Социальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ учреждением исоциальнэ IoфышIэ анахь дэгъур;

6. Социальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ учреждением иврач анахь дэгъур;

7. Социальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ учреждением исоциальнэ педагог анахь дэгъур;

8. Социальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ учреждением ипсихолог анахь дэгъур;

9. Социальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ учреждением икIэлэпIу анахь дэгъур;

10. Социальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ учреждением сэкъатныгъэ зилэхэм япсауныгъэ зетэгъэуцожыгъэнымкIэ испециалист анахь дэгъур;

11. Социальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ учреждением имедицинскэ сестра анахь дэгъур;

12. Зыныбжъ хэклотагъэхэмрэ сэкъатныгъэ зилэхэмрэ ясоциальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ учреждением исанитаркэ анахь дэгъур;

13. Социальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ учреждением IoшIэнымкIэ иинструктор анахь дэгъур;

14. Социальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ учреждением Iэзэн физкультурэмкIэ иинструктор-методист анахь дэгъур;

15. IoшIэным творческэу зэрэкIуалIэхэрэм пае шIухъафтын хэушъхъафыкIыгъэр;

16. ШIухъафтын хэушъхъафыкIыгъэу «Социальнэ къулыкъум испециалист ныбжьыкIэ анахь дэгъу» зыфиIорэр;

17. ШIухъафтын хэушъхъафыкIыгъэу «Илъэсыбэрэ социальнэ Ioфым зэрэпылыгъэм фэшI» зыфиIорэр;

18. ШIухъафтын хэушъхъафыкIыгъэу «ШыIэныгъэм чIыпIэ къын ригъэуцогъэ кIэлэцыкIухэм зэрадэлажьэрэм фэшI» зыфиIорэр.

Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2016-рэ илъэсым мэзаем и 25-м ышыгъэ унашъоу N 40-р зытэтым игуадзэу N 2-р

Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ икомиссиеу зэнэкъокъум изэхэщэн фэгъэзагъэм хэтхэр

Комиссием итхъаматэ:

— Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ иминистр

Комиссием хэтхэр:

— Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ иминистрэ игуадз — комиссием итхъаматэ игуадз;

— Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иотделэу соци-

альнэ фэло-фашIэхэм ягъэцэкIэн фэгъэзагъэм ипаш;

— Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ кIэлэцыкIухэм, бзылъфыгъэхэм ыкIи унагъом ялофхэмкIэ иотдел ипаш;

— Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ икъэбар-правовой отдел ипаш;

— Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ

хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ экономикэмрэ финансхэмрэкIэ иотдел ипаш;

— Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ цыфхэм социальнэ Iэпылэгъу ягъэгъотыгъэнымкIэ иотдел ипаш;

— Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иотделэу социальнэ фэло-фашIэхэм ягъэцэкIэн фэгъэзагъэм ипашэ игуадз.

Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Мылькур зыпэлъагъахъэрэм организациехэм ежъ-ежырэу гъунэ зэрэлъафырэ, финанс уплъэкIунхэр зэрэзэхашэрэ шыкIэм ехьылагъ

Урысые Федерацием и Бюджет кодекс ия 160.2-1-рэ статья ия 5-рэ Iахь диштэу, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2015-рэ илъэсым гъэтхакъэм и 16-м ышыгъэ унашъоу N 39-р зытэтэу «Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет имылькы зыгъээекIохэрэм, Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет ихахъохэм яадминистратор шъхьалэхэм (яадминистраторхэм), Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет мылькыу зыфыщыкIэрэр зэрэрагъэкъужырэ къэкIуапIэхэм яадминистратор шъхьалэхэм (яадминистраторхэм) мылькур зыпэлъагъахъэрэм гъунэ зэрэлъафырэ, финанс уплъэкIунхэр зэрэзэ-

хашэрэ шыкIэм ехьылагъ» зыфиIорэм иположениехэр гъэцэкIэгъэнхэм тегъэпсыхъагъэу **унашъо сэшIы:**

1. Мы унашъом иуадзэу N 1-м диштэу финанс уплъэкIунхэр зэрэзэхашэрэм ехьылIэгъэ положениер ухэсыгъэнэу.

2. Мы унашъом иуадзэу N 2-м диштэу финанс аудитыр зэрэзэхашэрэм ехьылIэгъэ положениер ухэсыгъэнэу.

3. Финансхэр зэрагъээекIорэм иуплъэкIун фэгъэзгъэ купым:

3.1 бюджет Ioфтхьабзэхэр зыгъэцэкIэрэ струк-

турнэ подразделениехэм финанс уплъэкIунхэр ащызэхашэнхэу;

3.2 финанс аудитымкIэ илъэсым тельытэгъэ планым иухэсынкIэ Ioфхэр зэхашэнхэу.

4. Мы унашъор зэрагъэцэкIэрэм гъунэ лъысфынэу сшъхъэкIэ зыфэсэгъазэ.

5. ЗыкIатхэхэрэм щегъэжьагъэу мы унашъом кIуачIэ илэ мэхъу.

Министрэу ОСМЭН Альберт

къ. Мыекъуапэ,
мэзаем и 29-рэ, 2016-рэ илъэс
N 41

◆ ДУНЭЕ ФЕСТИВАЛЬ-ЗЭНЭКЪОКЪУХЭР

«Абрекхэм» шлухъафтынхэр къафашых

Клэлэцыхь 50 зыхэт адыгэ лъэпкъ къэщыокло купэу «Абрекхэр» зыфилорэр Шъачэ щыклогъэ Дунэе фестивалым хэлэжъагъ, шлухъафтын шъхьалэр къыфагъэщышагъ.

Шъачэ икъоджэ цыкыхуэ Олимпиадэ джэгунхэр зыщыкыхуагъэхэм «Абрекхэр»

ашылагъ. Мэфищым къыклоцл аквотаркыр, культурэм епхыгъэ чыплэ дахэхэр клэлэ-цыкыхуэм зэрагъэлыгъуагъэх. Янэ-ятэхэр ягъу-сэхуэ зэлуклэгъу гъэшлэгъонхэм ахэлэжъагъэх.

Лъэпкъ къашъохэм афэгъэхыгъэ зэнэ-

къокъум «Абрекхэм» шлухъафтын шъхьалэу «Гран-прир» къыщыдихыгъ, гъогъуитло едзыгъохэм лауреат ащыхуагъ. Ансамблэм ипашэхуэ, Адыгэ Республикэм изаслуженнэ артистэу Къэбэхэ Анзоррэ Тхьаклумэцэ Налбекрэ къызэрэталауагъуэ, клэлэцыкыхуэм лъэпкъ къашъохэр ашлогъэшлэгъонхэм, ягуапэу искусствэм зыфагъасэ. Ящыклогъэ шъуашэхэр афадыхнэм фэшл янэ-ятэхэр, культурэр зыгъэлаплэхэрэр лэпылэгъу къафэхуагъ.

Ансамблэм икъэшъуаклохэм адыгэ шэнхабзэхэр, лъэпкъым итарихъ, фэшъафхэм защагъэгъуазэ, дэгъоу еджэнхэм пылтых.

Сурэтым итхэр: **«Абрекхэм» шлухъафтынэу къафашыгъэхэр къагъэлагъох.**

◆ КИНОМ И ИЛЪЭС

Къэгъэлъэгъонхэм непэ тплъыщт

Кином и Илъэс Адыгэ Республикэм щырагъэжъагъ. Урысыем икинематографистхэм я Союз икъутамэу Адыгеим щылэм ипашэу Нэгъэплъэ Аскэрбий итворчествэ фэгъэхыгъэ зэхыхэ ансамблэу «Налмэсым» и Унэ непэ щыклогъэ.

Пчыхъэзэхыхэм Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо академическэ ансамблэу «Налмэсым» къэшъуаклохэр щыуджы-

щтых. Зэлъашлэрэ орэдылоу Дзыбэ Мыхъамэт, нэмык! артистхэр хэлэжъэщтых. А. Нэгъэплъэм фильмэхэм рольхэр къащызышлыр артистхэр, шлэныгъэлэжхэр, тхаклохэр, искусствэм пылхэр зэлуклэгъум къыригъэблэгъагъэх.

Адыгеим культурэмкIэ иминистр-рэу, тиеспубликэмкIэ кином и Илъэс изэхэщэкIо куп ипашэу Къулэ Мыхъамэт тизэдэгущыи-

гъу къызэрэщыхыгъэщыгъуэ, фильмэу Адыгеим къыщагъэлъэгъо-щтыр маклэп. Къэбэртэе-Бэлъкъарым, Краснодар краим, тилъэпкъэгъухэр зыщыпсэурэ лэкиб хэгъэгухэм, Адыгеим, нэмыкIхэм ащытырахыгъэхэм тплъын тлэ-кыщт.

Нэгъэплъэ Аскэрбий ифильмэхэм ащыщхэр непэ къагъэлъэгъо-щтых. Зэхыхэр сыхъатыр 18:30-м аублэщт, ыпкIэ лъамы-тэу шлоигъоныгъэ зилэхэр рагъэплъыщтых.

◆ ТИЗЭИУКИЭГЪУХЭР

Зэклэми ашлогъэшлэгъон

Бзылъфыгъэхэм я Дунэе мафэ игъэкIотыгъуэу Мыекъяупэ шагъэмэфэкIыгъ. Концертхэр, зэлуклэгъу гъэшлэгъонхэр, спорт зэнэкъокъухэр къалэм щыкыхуагъэх.

Мыекъяупэ изыгъэлсэфыплэ парк, нэмыкIхэм концертхуэу къащатыгъэхэм клэлэеджаклохэр зыхэт купхуэ «Казачатэр», «Радугэр», фэшъафхэри хэлэжъагъэх. Эстрада ыкIи лъэпкъ орэдхэр бэмэ къахуагъэх. Гъатхэр къызэрэсыгъэм ехыплэгъэ едзыгъохэм зыныбж хэклотагъэхэм ялэпэлэсэнэгъэ къыщагъэлъэгъуагъ.

Сурэтышхэм, лъэпкъ лэпэщысэхэм апылхэм ялофшлагъэ узы-

лэпищэщтыгъ. Нэпэеплэ шлухъафтынхэр зэхыхэм щыпщэфынхэ плъэкIынэу щытыгъ.

Къэлэ паркым шахмат щешлагъэх, футболым, фэшъаф спорт лъэпкъхэм апыщагъэхэм ялэпэлэсэнэгъэ къагъэлъэгъуагъ.

Орэдылоу ныбжьыкIэхэм зызыщагъэсэрэ купэу «Радугэм» ипашэу Елена Щербак къызэрэтилуагъуэ, мэфэкIым щырагъэжъагъэ лэфыгъохэр щылэныгъэм щылагъэкIотэщтых.

◆ ДЗЮДО

Тибэнаклохэм тагъэгущхо

Урысые Федерацием дзюдомкIэ изэнэкъокъу Ростов-на-Дону щыкыхуагъ. Илъэс 21-м нэс зыныбжьхэр алырэгъум щызэбэныгъэх. Адыгэ Республикэм ихэщышыкIыгъэ командэ хэт клалэхэм медалищ къафагъэщышагъ.

Адыгэ къэралыгъо университетым физкультурэмрэ дзюдом-рэкIэ и Институт ия 2-рэ курс щеджэрэ Пашло Алым килограмм 55-м нэс къэзыщэчэрэмэ янэкъокъуагъ. Купым бэнэкло 46-рэ хэтыгъ. Ульяновскэ, Дагыстан, Москва къарыкIыгъэхэм А. Пашлор атекIуи, финалныкIом хэ-хъагъ. Санкт-Петербург иллыкIо гугъэшхо римыгъэшлэу зэлуклэгъур къыхыгъ. Дышъэ медалым фэгъэхыгъэ бэнэгъум Къэбэртэе-Бэлъкъарымрэ Адыгеимрэ яклалэхэр щызэлукIагъэх. Алым теклоныгъэр къыдихыгъ.

— Зэлуклэгъуи 5-м щыщэу 3-р «къабзэу», тIур 7:0-у Пашло

Алым къыхыгъэх, — къытилуагъ тренер-клэлэегъаджэу Нэпсэу Бис-лъан.

— Олимпиадэ джэгунхэм, ду-наим, Европэм ячемпионхэр Мыекъяупэ бэнэплэ еджаплэм ча-плугъэх, — зэдэгущыиэгъур лъе-гъэкIуатэ А. Пашлом. — Сэри ащ зыщысэгъасэ, тренер, клэлэ-егъэджэ дэгъухэр тилэх. «Тхъа-шъуегъэпсэу» гъэзетымкIи ясIо-жыныу сыфай.

А. Пашлом янэ Джыракъые, инэнэж-тэтэжхэр Улапэ щыщых. Иалэрэ тренерыр Акъущ Бис-лъан, мы уахътэм Нэпсэу Бис-лъан ары зыгъасэрэр. Физкуль-турэмрэ дзюдомрэкIэ Институ-тым идиректорэу Бгъуашэ Ай-

дэмыр Ростов-на-Дону шылагъ, бэнэгъухэм яплъыгъ.

— Алым дэгъоу еджэ, спорт-смен цIэрылоу хуон ылъэкIыщт. Тиеспубликэ щыкIорэ мэфэкIхэм, лъэпкъ лэфыгъохэм чанэу ахэлэ-жъэ, — къытилуагъ А. Бгъуашэм.

Мерэм Дамири кг 55-рэ къэ-зыщэчэрэмэ ябэныгъ, финалныкIом Къэбэртэе-Бэлъкъарым къыкIыгъэ клалэр къыщытеклуагъ. Ящэнэрэ чыплэр Д. Мерэмым къыдихыгъ. Нарт шъаор Джы-ракъые чаплугъ, Мыекъяупэ къэ-ралыгъо технологическэ универ-

ситетым иколледж щеджэ, итре-нерхэр Акъущэ Бислъанрэ Хъа-курынэ Дамиррэ.

Шыгъушэ Амир, кг 66-рэ, джэрэ медалыр къыхыгъ Адыгэ къэралыгъо университетым и Мыекъяупэ колледж юристэу ще-джэ, тренерэу Роман Оробцо-вым егъасэ.

Медальхэр къыдэзыхыгъэхэм бэнэклохэр Урысыем, Европэм язэлуклэгъухэм ахэлэжъэщтых.

Сурэтым итхэр: **Нэпсэу Бис-лъан, Пашло Алым, Мерэм Да-мир, Хъакурынэ Дамир.**

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТIЛЪ Нурбий.

Зэхэзышагъэр ыкIи къыдэзы-гъэкIырэр:

Адыгэ Республи-кэм лъэпкъ ИофхэмкIэ, лэкиб къэралхэм ащы-псэурэ тилъэп-кыгъухэм адырIэ зэлхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамал-хэмкIэ и Комитет Адресыр: ур. Кре-стьянскэр, 236

Редакциер зыдэшыгъэр:

385000, къ. Мыекъяупэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79,

редактор шъхьалэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэр-пшгъэдэкIыжэ зы-хыыр секретары: 52-16-77.

E-mail: adygyvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-гъэр:

Урысые Федерацием хэутын ИофхэмкIэ, телерадиокезтын-хэмкIэ ыкIи зэлъы-лэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чIыплэ гъэлары-шIапл, зэраушыхъа-тыгъэ номерыр **ПИ №ТУ23-00916**

Зыщыхаутырэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъяупэ, ур. Пионерскэр, 268

ЗэклэмкIи пчъагъэр 5063

Индексхэр 52161 52162

Зак. 111

Хэутыным узшыкIэтхэнэу щыт уахътэр Сыхъатыр 18.00 ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахътэр Сыхъатыр 18.00

Редактор шъхьалэр Дэрбэ Тимур

Редактор шъхьалэм иапэрэ гуадзэр

Мэшлэжъо Саид

Редактор шъхьалэм игуадзэр — пшгъэдэкIыжэ зыхыыр секретары **Хъурмэ Хъусен**